

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1441/2022
19.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Милене Рашић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Слободана Вукотића, због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Јоване Пејић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 693/21 од 16.05.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 776/22 од 02.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 19.01.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Слободана Вукотића, адвоката Јоване Пејић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 693/21 од 16.05.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 776/22 од 02.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К 693/21 од 16.05.2022. године окривљени Слободан Вукотић оглашен је кривим због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од пет година и три месеца, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 09.02.2021. године па надаље. Оштећеном „Микромаркету“ НС доо Нови Сад досуђен је имовинскоправни захтев у целини па је окривљени обавезан да износ од 14.375,04 динара исплати оштећеном у року од 15 дана од правноснажности пресуде. Окривљени је ослобођен плаћања трошкова кривичног поступка те исти падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 776/22 од 02.11.2022. године усвојена је жалба Основног јавног тужиоца у Новом Саду и преиначена пресуда Основног суда у Новом Саду К 693/21 од 16.05.2022. године, у делу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд у Новом Саду окривљеног Слободана Вукотића за кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. КЗ, због којег је оглашен кривим првостепеном пресудом, осудио на казну затвора у трајању од шест година и три месеца, у коју ће му се урачунати време проведено у притвору од 09.02.2021. године па надаље, док је жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Слободана Вукотића, адвокат Јована Пејић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) и тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи у целини побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или укине у целини побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду, с тим да из образложења захтева произилази да бранилац окривљеног захтев подноси и због повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног Слободана Вукотића, адвокат Јована Пејић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП истичући да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати и то на видео снимцима сигурносних камера, који су прибављени супротно одредби члана 152. став 3. ЗКП којом је прописано да ће се уређаји за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају или се могу чувати електронски записи предузима по наредби суда.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да су снимци сигурносних камера са продавнице „Минимаркет“, банке „Credit Agricole“ и стамбене зграде у улици ... број .. у ..., привремено одузети у складу са одредбама члана 147. и 148. ЗКП, на основу наредби Основног јавног тужиоца у Новом Саду Ктр 303/21-6, 7 и 9 од 10.02.2021. године и да је суд на главном претресу од 07.09.2021. године и 19.10.2021. године извршио увид у те видео снимке у складу са одредбом члана 405. став 1. и 2. ЗКП.

Видео снимци сигурносних камера са објеката, као део система видео надзора постављеног из безбедносних разлога, који су у конкретном случају прибављени у складу са одредбама Законика о кривичном поступку, могу бити коришћени као докази у кривичном поступку и на њима се може заснивати пресуда. Према томе, предметни видео снимци могу бити доказ у кривичном поступку, а како камера не представља уређај за аутоматску обраду података, то у конкретном случају није ни била потребна наредба суда у смислу одредбе члана 152. став 3. ЗКП.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд налази да наведени докази ни сами по себи, а ни према начину прибављања нису у супротности са одредбама Законика о

кривичном поступку, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости у овом делу оцењени као неосновани.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног као незаконите доказе означава и записнике о препознавању лица од 26.02.2021. године. Према наводима захтева, препознавање лица извршено је у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку, из разлога што је окривљени Слободан Вукотић постављен у врсту за препознавање без пертли на патикама, на који начин је, по мишљењу браниоца, сведоцима директно стављено до знања да је он особа коју треба да препознају, па су ти записници морали бити издвојени из списка предмета као незаконити докази.

Врховни касациони суд изложене наводе захтева за заштиту законитости оцењује као неосноване.

Из списка предмета и то два записника о препознавању Групе за сузбијање имовинских деликата, ОКП, ПУ у Новом Саду Ку 711/2021 оба од 26.02.2021. године произилази да је доказна радња препознавања лица – окривљеног Слободана Вукотића од стране сведока оштећених АА и ББ, обављена у свему у складу са одредбом члана 100. став 1. у вези члана 90. став 3. ЗКП. Ово из разлога што из наведених записника јасно произилази да су овој доказној радњи присуствовали јавни тужилац, овлашћена службена лице ПУ Нови Сад и бранилац окривљеног, као и да су пре самог препознавања оба сведока на записницима дала опис лица за које постоји основ сумње да је извршило кривично дело разбојништво из члана 206. став 1.КЗ, те да је затим сведоцима у просторији специјално намењеној за ту сврху приказано осам различитих фотографија на којима је пет лица у врсти за препознавање, приказаних у фотодокументацији Одсека за оперативну форензику, ОКП, ПУ у Новом Саду, број КТ уписника 447-597/2021 од 26.02.2021. године здруженој списима предмета, након чега је сведок АА са несумњивом сигурношћу од 100% препознала окривљеног Слободана Вукотића као лице које је извршило предметно кривично дело, док је сведок ББ окривљеног Слободана Вукотића препознао са сигурношћу од 50%, све на основу његових карактеристика које су оба сведока претходно описала, а што је сведок АА навела и у свом исказу на главном претресу. Оба записника о препознавању лица потписали су јавни тужилац, сведоци, овлашћена службена лица и бранилац окривљеног Слободана Вукотића, адвокат Јована Пејић, која је пре потписивања изнела примедбу на коју указује у поднетом захтеву за заштиту законитости.

По налажењу Врховног касационог суда, доказна радња препознавања лица – окривљеног Слободана Вукотића од стране сведока оштећених АА и ББ, у конкретном случају, обављена је на законит начин, па се стога и записници о предузетој радњи препознавања лица сматрају законитим доказима, те самим тим није морало бити донето решење о њиховом издвајању.

Сходно свему наведеном, Врховни касациони суд налази да побијане пресуде нису донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Слободана Вукотића оцењени као неосновани.

Из садржаја захтева за заштиту законитости произилази да бранилац окривљеног иако не означава, захтев подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2)

ЗКП наводећи да се у радњама окривљеног Слободана Вукотића не стичу обележја кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. КЗ већ евентуално кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 3. или став 4. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. КЗ чини онај ко употребом силе против неког лица или претњом да ће непосредно напасти на живот или тело одузме туђу покретну ствар у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист.

Из законског описа бића кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. КЗ произилази да ово кривично дело, чини лице које кривично дело крађе из члана 203. КЗ (одузимање туђе покретне ствари другом у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист), изврши под неком од квалификаторних околности предвиђених у тачкама од 1) до 6) наведеног члана. Кривично дело тешка крађа из члана 204. став 3. КЗ постоји када је, без обзира на вредност украдене ствари, украдено културно добро, односно добро које ужива претходну заштиту или природно добро или украдена ствар представља јавни уређај за воду, канализацију, топлоту, гас, електричну или другу енергију или уређаје система јавног саобраћаја и веза, односно делове тих уређаја. Квалификовани облик овог кривичног дела из става 4. КЗ истог члана, постоји када је дело из става 1. овог члана, извршено од стране организоване криминалне групе или ако вредност украдених ствари прелази износ од милион и петсто хиљада динара.

Из изреке побијане првостепене пресуде, произилази да је окривљени Слободан Вукотић, дана ...2021. године, око 20.00 часова, у ..., у улици ... број .., у стању урачунљивости, свестан свога дела и његове забрањености, чије извршење је хтео, претњом да ће напасти на живот и тело оштећених АА и ББ одузео туђе покретне ствари у намери да њиховим присвајањем себи прибави противправну имовинску корист и то тако што је са капом на глави и хируршком маском преко лица, држећи секиру у рукама, ушао у СТР „Микромаркет“, која је власништво оштећеног ВВ и оштећеном раднику ББ наредио да клекне на под, што је он у страху за свој животу учинио, након чега се оштећеној радници АА, која је стајала за пултом обратио речима „Вади све паре из касе“, што је она у страху за свој живот и учинила и сав новац из касе у износу од 14.840,00 динара ставила у пластичну кесу и предала окривљеном, који јој се након тога обратио речима „То није сав новац, знам колики су овде пазари, је..ћу ја вашем газди матер“, након чега је секиром лупио о пулт на ком се налазила каса, подигао касу и вагу за мерење, а када му је оштећена АА рекла да новца у продавници више нема, оштећенима наредио да му предају цигарете обраћајући им се речима „Сада ћете ми напунити кесе штекама“ након чега је оштећена АА окривљеном предала кутије цигарета, чији називи и број кутија је ближе наведен у изреци пресуде, у укупној вредности од 86.250,25 динара, да би затим оштећеном ББ наредио да устане са пода, изведе га из продавнице и муштеријама каже да је каса затворена, што је оштећени и учинио.

Према налажењу Врховног касационог суда, у изреци наведене пресуде, поред субјективних обележја кривичног дела разбојништва из члана 206. става 1. КЗ - умишљаја и намере да окривљени присвајањем туђих покретних ствари себи прибави

противправну имовинску корист, описана су и сва објективна обележја овог кривичног дела, а међу њима и претња да ће се непосредно напасти на живот или тело оштећених.

Претња, као обележје односно радња извршења кривичног дела разбојништва, мора бити квалификована и озбиљна, и не мора нужно бити усмерена на савладавање отпора који се пружа, већ је са аспекта постојања овог кривичног дела, довољно да је усмерена на спречавање потенцијалног отпора. У том смислу, постојање претње се у сваком конкретном случају посматра у контексту критичног догађаја дакле, у њеној целокупности, континуитету и начину упућивања.

У конкретном случају, радње окривљеног Слободана Вукотића који маскиран, држећи у рукама секиру издаје наредбе радницима продавнице, а по којима су радници све време беспоговорно поступали на начин описан у изреци побијане пресуде, несумњиво представљају квалификовану претњу, којом је радницима продавнице оштећенима АА и ББ у изглед стављен напад на живот и тело, обзиром да је секира, коју је окривљени критичном приликом држао у рукама и у једном моменту је употребио ударајући њоме у пулт, средство које је несумњиво подобно за претњу. Према томе, јасно је да је описана радња извршења предузета ради спречавања очекиваног отпора који је услед њене озбиљности и изостао, па је на тај начин окривљени одузео туђе покретне ствари (новац и кутије цигарета) и тако себи прибавио противправну имовинску корист у износима наведеним у изреци побијане пресуде.

Сходно наведеном, описане радње, које је окривљени Слободан Вукотић предузео, садрже сва законска обележја кривичног дела разбојништва из члана 206. став 1. КЗ, како су то правилно закључили и нижестепени судови, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) КЗ, оцењени као неосновани.

Из садржаја захтева за заштиту законитости такође произлази да бранилац окривљеног Слободана Вукотића, иако не означава, захтев подноси и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 55а КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 55а Кривичног законика („Сл. гласник РС“, број 35/2019 од 21.05.2019. године, који је ступио на снагу дана 01.12.2019. године), прописано је да ће суд, за кривично дело учињено са умишљајем, за које је прописана казна затвора, изрећи казну изнад половине распона прописане казне под следећим условима: 1) ако је учинилац раније два пута осуђен за кривично дело учињено са умишљајем на затвор од најмање једну годину; 2) ако од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло пет година.

Из списка предмета произлази да је окривљени Слободан Вукотић правноснажном пресудом Основног суда у Новом Саду К 693/21 од 16.05.2022. године оглашен кривим због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од пет година и три месеца, у коју му се урачунава време проведено у притвору. Према образложењу првостепене пресуде тај суд је приликом доношења одлуке о врсти и висини кривичне санкције имао у виду да је окривљени до

сада више пута осуђиван за кривична дела учињена са умишљајем на казне затвора од најмање једне године и да је окривљени са издржавања казне затвора по ранијој осуди отпуштен пре мање од пет година, па је налазећи да су испуњени законски услови за примену одредбе члана 55а КЗ, која регулише институт вишеструког поврата, окривљеном за предметно кривично дело одмерио казну затвора у трајању од пет година и три месеца у коју се урачунава време проведено у притвору.

Одлучујући о жалби Основног јавног тужиоца у Новом Саду, Апелациони суд у Новом Саду је побијаном другостепеном пресудом, преиначио првостепену пресуду и то у погледу одлуке о казни, тако што је окривљеног, осудио на казну затвора у трајању од шест година и три месеца, у коју се урачунава време проведено у притвору, са образложењем да је првостепени суд неправилно применио одредбу члана 55а КЗ, којом је регулисано одмеравање казне код вишеструког поврата, тако што је прописано да казна мора бити изречена изнад половине распона прописане казне, због чега је, с обзиром на прописану казну затвора од две до десет година за кривично дело из члана 206. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим, првостепени суд окривљеном морао да изрекне казну затвора у трајању дужем од шест година, која за наведено кривично дело представља половину распона прописане казне.

Према томе, нижестепени судови су утврдили да су у конкретном случају испуњена оба услова неопходна за постојање вишеструког поврата прописана у тачкама 1) и 2) члана 55а КЗ, и то: двострука осуда за кривична дела учињена са умишљајем, на затвор од најмање од једну годину и да од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло пет година.

Међутим, како је суд, у ситуацији када нађе да су испуњени услови за примену института вишеструког поврата, у обавези да одмери казну која ће бити изнад половине прописаног казног распона, неопходно је утврдити значење појма „распон прописане казне“ и како се израчунава његова половина у смислу одредбе члана 55а КЗ.

Према налажењу овога суда и правном ставу утврђеном на седници Кривичног одељења овог суда одржаној 11.7.2022. године, распон прописане казне представља размак од минималне казне затвора која је прописана за одређено кривично дело до максималне казне затвора прописане за то дело, а половина распона из члана 55а став 1. КЗ представља средњи број у том низу бројева и може се израчунати тако што се од максимума прописане казне одузме минимум исте, та разлика подели са два, а потом се на тај резултат дода минимална казна.

Полазећи од наведеног начина рачунања половине распона прописане казне и његовом применом на конкретан случај, Врховни касациони суд налази да је правилно становиште другостепеног суда да је првостепени суд био у обавези да окривљеном применом одредби члана 55а КЗ, за кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. КЗ, за које је прописана казна затвора од две до десет година, изрекне казну затвора у трајању дужем од шест година, односно казну изнад половине распона прописане казне за то кривично дело.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд налази да је другостепени суд одмеравањем казне окривљеном за кривично дело разбојништво из члана 206. став 1.

КЗ, на време од шест година и три месеца, дакле изнад шест година, што представља половину распона прописане казне за то кривично дело, правилно применио одредбу члана 55а КЗ, због чега су наводи захтева браниоца окривљеног којима се указује да је побијаном пресудом другостепеног суда на штету окривљеног повређен кривични закон из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 55а КЗ, оцењени као неосновани.

Врховни касациони суд се није упуштао у разматрање преосталих навода захтева за заштиту законитости којима бранилац указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као незаконите доказе означава налаз и мишљење судских вештака др Владимира Пилије и Дејана Белића од 13.10.2021. године, односно њихову допуну од 17.02.2022. године, и исказа сведока ГГ дат пред јавним тужиоцем, али бранилац окривљеног у захтеву само формално означава битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која представља законом дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека, а у суштини указује на погрешно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, па Врховни касациони суд није разматрао ове наводе захтева.

Из свих изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Слободана Вукотића, адвоката Јоване Пејић, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде и захтев одбио као неоснован.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић